

քրիստոնէական պարտքերը, տարակոյս չունենամք որ Վեհափառ Կայսեր Հայրական խնամքն ալ ոչ երբէք պակաս կլինի մեր վերայէն. այլ եւ մեր հաւատարիմ հպատակութեան փոխարէն՝ առաւել եւս կարժանանամք Քրիստոսազօր Տէրութեան պաշտպանութեանը, եւ յառաջագիմութիւն կունենամք յամենայնի:

Զայս եւ ասոր հետ ամենայն հոգեւոր եւ մարմնաւոր բարիք եւ յաջողութիւն կմաղթեմ ես այսօր բարեպաշտ Ժողովրդականա-

ցըդ Սիմֆերոփոլի, կրկին եւ կրկին յանձնելով զձեզ առ հափարակ սուրբ եւ անմահ պատարագիս առջեւը բարեխօսութեան Տիրամօր Կուսին, — որոյ անուանը նուիրուած է արգէն տաճարս, — եւ կինդրեմ յԱստուծոյ որ սուրբ եկեղեցւոյս հովանաւորութեամբը պահուիք եւ պահպանուիք յամենայն երեւելի եւ աներեւոյթ փորձանաց՝ մինչեւ որ հասնիք յօթեւանս Հօրն երկնաւորի, ընդ որում Քրիստոսի Փրկչին մերում եւ փառակից սուրբ Հոգւոյն վայելէ փառք յաւիտեանս. ամէն:

ԲԱՐՈՅԱԿԱՆՔ

ԽՐԱՏԱԿԱՆ ԵՒ ԶՈՒԱՐՃԱԼԻ

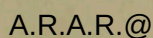
Հ Ի Ն Ե Ի Ն Ո Ր Պ Ա Տ Մ Ո Ի Թ Ի Ի Ն Ք

* Արեւելեան տէրութեանց մէջ քիչ կը պատահի որ պաշտօնատէրները մէկմէկու հետ կռուրտին. թագաւորներն ալ վարպետ են այնպիսի կռիւներուն շուտով առջեւն առնելու, վասն զի գիտեն որ անկից մեծամեծ վնասներ ու խռովութիւններ կրնան առաջ դալ: Կրսեն թէ անգամ մը զինուորական ու քաղաքական պաշտօնատէրներուն մէջ վէճ մը եղեր է Պօլիս՝ թէ արքային հանդիսով տեղ մը գնացած ժամանակը որոնք ձախ կողմէն պիտի երթան եւ որոնք աջ կողմէն: Թագաւորը շուտ մը վէճը կգագրեցընէ՝ ըսելով թէ այսուհետեւ ձախ կողմը զինուորականաց համար պատուաւոր համարուի, իսկ աջ կողմը քաղաքական պաշտօնատեարց համար:

— Մերոնց մէջ պատահած հակառակութիւններուն արդեօք ո՞վ կրնայ այսպիսի վերջաւորութիւն տալ:

* Խանութպանին մէկը առնելիք ունի եղեր ուրիշէ մը. ինքն ալ սաստիկ կարօտ լինելով ստրկի՝ իւր սպասաւորը կղրկէ որ առնելիքը պահանջէ: Սպասաւորը բթամիտ տղայ մը, կերթայ առաջ քաղաքավարութեամբ կուզէ առնելիքը, բայց կամաց կամաց կսկսի վրայ տալ ու կոշտութեամբ խօսիլ. «Բաւական է, ախպար, կըսէ պարտատէրը, գիտես որ ես փախչելու չեմ: — Գիտեմ, աղա որ դուն չես փախչիր, բայց իմ տէրս կուզէ փախչիլ ու անոր համար ստակ հարկաւոր է իրեն:

* Գաղղիոյ պատերազմներէն մէկուն մէջ 1554-ին Կիզ դըքսին բանակէն Սէնֆալ զօրավարը չափազանց առաջ կվազէ. դուքսը ետեւէն կընկնի ու նեղսրտութեամբ Սէնֆալին կղարնէ թրին կռնակովը ու կհրամայէ որ կենայ: Պատերազմէն ետքը կըսեն դըք-



սին թէ Սէնֆալը առնուեր է եւ կուզէ զօրավարութենէն հրաժարիլ. « Սէնֆալ, կըսէ անոր ուրիշ զինուորականաց առջեւը, չափազանց առաջ անցնելուդ համար զքեզ զարկածէս առնուեր ես. բայց կարծեմ թէ լաւ է անոր համար զարնուիլդ որ չափազանց եռանդովդ առաջ նետուեցար, քան թէ անոր համար զարնուէիր որ ուրիշներէն ետ մնացեր ես: Իմ կարծեօք այն իմ զարնուածքս քեզի աւելի պատիւ կըբերէ քան թէ ամօթ. ուրեմն եկ հաշտուինք:

— Աղէկ միտիթարանք յառաջադէմ մարդկանց, եթէ զարնողին ձեռքը շարժողը ոչ ցած նախանձն է եւ ոչ ատելութիւնը:

* Գաղղիացւոյն մէկը Անգղիացի զինուորի մը կուրծքին վրայ արծըթէ մետալ մը կտեսնէ որ առած է եղեր Վաթեռլոյի պատերազմին համար: Ծաղր ընելու մտքով կըհարցընէ անոր. « Ի՞նչ խելք է այս ձեր տէրութեան ըրածը որ երեք ֆրանքնոց բանով մը ուզեր է զձեզ վարձատրել»: Անգղիացին հանդարտութեամբ կպատասխանէ թէ « Իրաւ է, մեզի համար աս երկու ֆրանք ալ չարժեք. բայց Գաղղիացւոց համար մէկ նափուէոն մը կարժէ:

— Վարձատրութեան ներքին յարգը հոգին է, գրօի արժէքը ոչինչ:

* Ինքզինքը գիտունի տեղ դրած խաթունին մէկուն առջեւը ընկերութեան մը մէջ խօսակցութիւն կլինի եղեր Ֆլորիանի գրուածքներուն վրայ. խօսքը կուգայ նորա նուաճ Պոմպիլիոս անունով գրքին (որ հայերէն ալ թարգմանուած է), եւ այն տեղ գրտնուողներուն մէկը գիտնալով այն խաթու-

նին գիտութեան չափը՝ կհարցընէ անոր թէ « Արդեօք այն գիրքը ի՞նչ կերպով կվերջանայ: — Ի՞նչպէս պիտի վերջանայ, կըսէ խաթունը. միթէ յայտնի չէ վիպասանութեանց ոճը. նուաճ Պոմպիլիոսին հետ կկարգուի, գիրքը կվերջանայ »:

— Մեր կէս գիտունները, մեր կիսեփեաց ճակնգեղները ասոր նման վճիռներ որքան կուտան իրենցմէ տգէտներուն առջեւը:

* Տղուն մէկը լուացուելու կերթայ, եւ լողալ չգիտնալով՝ քիչ կմնայ որ պիտի ընկըղմի եղեր: Ուրիշներուն այս փորձանքը պատմելու ատեն կըսէ թէ այսուհետեւ մինչեւ որ լողալ չսովորիմ՝ ջուր մտնելու չեմ:

— Տգիտութիւնը երեք տեսակ է. բան մը չգիտնալ, գիտցածը գէշ գիտնալ, եւ պէտք չեղած բանը գիտնալ: Արդեօք աշխարհիս մէջ այս երեք տեսակ տգիտութեան ո՞րը աւելի շատէ: — Ոմանք կըսեն թէ առաջինն է. բայց շատը կարծեն թէ երկրորդ եւ երրորդ տեսակները առաջիններէն շատ աւելի են, ինչպէս նաեւ շատ աւելի վնասակար:

* Օր մը մարդուն մէկը նասրէտտին հօճային ապտակ մը կզարնէ. հօճան կերթայ գաւթին՝ այսինքն գատաւորին գանգատ կընէ: Դատաւորը գիրքը կիջեցընէ կնայի, « Ապտակ զարնողը ապտակը ուտողին մէկ փող պիտի վճարէ » կըսէ: Հօճան կմօտենայ գատաւորին քովը, մէկ ապտակ մը կիջեցընէ անոր, ու « Գնա այն փողը քեզի առ » կըսէ:

— Անկատար կամ անիրաւ օրինաց աղէկ յանդիմանութիւն:

